Súd:	Okresný súd Košice I
Spisová značka:	15C/64/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7105208604
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Iveta Slebodníková
ECLI:	ECLI:SK:OSKE1:2011:7105208604.11

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slebodníkovou v právnej veci žalobkyne: R. D., L.. XX. X. XXXX, bytom v T., I. Č.. XX, O..Č.. XXXXXX/XXX, zastúpenej JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom so sídlom v Košiciach, Floriánska č. 16, proti žalovanému: Petit Press, a.s., so sídlom Námestie SNP č. 30, Bratislava, IČO: 35 790 253, zastúpenému JUDr. Patrikom Palšom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 13, o náhradu nemajetkovej ujmy

r o z h o d o l :

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 1 000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 5. 4. 2005 domáhala proti žalovanému povinnosti uverejniť na náklady žalovaného v denníku Korzár prehlásenie, v ktorom bude uvedené, že nie sú pravdivé tvrdenia uvedené v článku uverejnenom dňa 11. 6. 2003 v denníku Korzár pod názvom „Vychovávateľka sa sťažuje kvôli výpovedi, učitelia na škole sa sťažujú na vychovávateľku“ s podtitulkom „Činnosť školského klubu detí na Základnej škole Poľná bola pre nedostatok žiakov pozastavená“. Zároveň sa domáhala proti žalovanému povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 50 000,- Sk (1 659,69 Eur) titulom náhrady nemajetkovej ujmy a náhrady trov konania.

Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 3. 12. 2007 č.k. 15C/64/2005-162 žalobu zamietol, účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 4. 3. 2009 č.k. 11Co/61/2008-212 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa okrem výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a rozhodol tak, že žalovaný je povinný do 15 dní od právoplatnosti rozsudku uverejniť v denníku Korzár prehlásenie znenia v článku uverejnenom dňa 11. 6. 2003 v denníku Korzár pod názvom „Vychovávateľka sa sťažuje kvôli výpovedi, učitelia na škole sa sťažujú na vychovávateľku“ s podtitulom „Činnosť školského klubu detí na Základnej škole Poľná bola pre nedostatok žiakov pozastavená“ boli uvedené nepravdivé tvrdenia týkajúce sa R.. D., že mala v školskom klube len pár, 3 až 5 rómskych detí, ktoré dokázala prilákať len na videokazety, ktoré im púšťala v televízii a keksíky a žiadnu inú činnosť s nimi nevykonávala, že deti okolo 13,30 h. až 14,00 h. už odchádzali domov, takže pani D. nemala ani naplnený pracovný čas ani splnený pracovný úväzok, že sa snažila presviedčať rodičov rómskych detí, aby ich k nej dali aspoň na hodinu, že o niektorých zápisných lístkoch nevedeli ani samotní rodičia detí a existuje podozrenie, že boli sfalšované, že napriek jej slabým pracovným výkonom ju bývalý riaditeľ ZŠ tak dlho držal, hoci to robila zvláštnym spôsobom, lebo korešpondenciu bez vedomia riaditeľa písala v jeho mene a pokračovala v tom aj za pôsobenia novej riaditeľky a že pred deťmi nadávala na riaditeľku a aj k učiteľom bola neraz hrubá.

Ľutujeme, že sme sa týmito tvrdeniami dotkli vážnosti, dôstojnosti a občianskej cti pani R.. D., za čo sa jej ospravedlňujeme. Krajský súd v Košiciach potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti požadovaného ospravedlnenia. Zrušil rozsudok vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uložil súdu prvého stupňa vychádzajúc zo zásad uvedených v § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a vykonať žalobkyňou navrhnuté dôkazy na preukázanie jej tvrdenia, že jej vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v požadovanej sume. Pritom pri úvahe, či zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je postačujúcim a tým aj účinným, súd prihliadne aj na to, že k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne došlo prostredníctvom hromadného informačného prostriedku regionálnych novín s pomerne veľkým okruhom čitateľov, čo značne zvýšilo intenzitu zásahu, ako aj na to, že od zásahu prešlo takmer 6 rokov, čo znamená, že iba morálna satisfakcia práve so zreteľom na uplynutý čas by už objektívne nemohla splniť svoj účel.

Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 31. 1. 2011 pod sp. zn. 1Cdo/113/2009 dovolanie žalovaného zamietol, žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznal. Základným predpokladom pre priznanie primeraného zadosťučinenia je skutočnosť, že došlo k zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť dotknutej osobe ujmu na jej osobnostných právach. Pre priznanie primeraného zadosťučinenia sa teda nevyžaduje existencia následkov zásahu a postačuje už len samotná spôsobilosť privodiť ujmu na osobnostných právach. V preskumávanej veci mali zistené skutkové tvrdenia znevažujúcu povahu, v celkovom kontexte podávali negatívny obraz o osobe žalobkyne, jej správaní, charakterových vlastnostiach a pracovnej morálke. Preto je správny záver odvolacieho súdu, že žalovanou uvedené nepravdivé skutkové tvrdenia a neprimerané hodnotiace úsudky, ktoré nie sú založené na korektných faktoch, čo spôsobuje ich neprimeranosť a vedome vyvoláva pochybnosti o dôveryhodnosti a profesionálnej a občianskej cti žalobkyne, sú so zreteľom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci spôsobilé privodiť žalobkyni ujmu na jej osobnostných právach a tak sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie primeraného zadosťučinenia v podobe ospravedlnenia formulovaného vo výroku rozhodnutia odvolacieho súdu.

Žalovaný vo svojom vyjadrení pred súdom uviedol, že žalovaný rešpektuje rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach ako aj Najvyššieho súdu SR v tejto veci. Ospravedlnenie v prospech žalobkyne už bolo uverejnené v denníku Korzár na základe právoplatných rozhodnutí súdov.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím žalobkyne, žalovaného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že po uverejnení článku dňa 11. 6. 2003 sa dostavila na rôzne bankové inštitúcie, kde sa stretávala s opovrhnutím zo strany zamestnancov, na rôznych ďalších inštitúciách sa stretávala s nezáujmom zo strany zamestnancov, ktorí neboli ochotní s ňou diskutovať. Keď sa uchádzala o prácu, rozmnožila si žiadosti do materských škôl, iných škôl, keďže má ukončené stredné pedagogické vzdelanie, odbor vychovávateľstvo a nikde sa nestretla s porozumením. Nikto nemal záujem riešiť jej situáciu, keďže jej bola daná výpoveď a bola dlhodobo nezamestnaná. Od 2. 1. 2007 pracuje v Detskom domove ako vychovávateľka. Zároveň ako dôkaz pripojila žiadosti, na základe ktorých sa uchádzala o zamestnanie.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvôľou. Zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnuť pritom na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej

ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol k závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy na právach žalobkyne, ktorá je daná mierou intenzity a dobou trvania nepriaznivého následku. Od zásahu do práv žalobkyne prešlo takmer 6 rokov, to znamená, že morálna satisfakcia práve so zreteľom na uplynulý čas by už objektívne nemohla splniť svoj účel. Z obsahu uverejneného článku v denníku Korzár dňa 11. 6. 2003 vyplynul úmysel žalovaného zasiahnuť do dobrej povesti žalobkyne, keďže uverejnil nepravdivé a pravdu skresľujúce tvrdenia bez potrebného overenia v regionálnom denníku, ktoré boli ničím nedoložené ako aj neprípustné hodnotiace úsudky o slabých pracovných výkonoch žalobkyne a o tom, že deti v školskej družine dokázala prilákať len na keksíky a videokazety, ktoré im púšťala v televízii a žiadnu inú činnosť s nimi nevykonávala. Žalovaný si teda musel byť vedomý toho, že uverejnením nepravdivých údajov o žalobkyni, ktorá pracovala ako vychovávateľka v školskom klube, môže poškodiť dobré meno a česť žalobkyne. Zásahu do dobrej povesti žalobkyne zodpovedá výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1 000,- Eur, ktorá je podľa názoru súdu primeraná. K neoprávneným zásahom do osobnostných práv žalobkyne došlo prostredníctvom regionálnych novín s pomerne veľkým okruhom čitateľov a intenzita zásahu do osobnostných práv žalobkyne bola vysoká. Žalobkyňa v trvaní 3 rokov bola nezamestnaná, uchádzala sa o zamestnanie na mnohých miestach, ale nikde sa nestretla s porozumením v rámci týchto žiadostí o zamestnanie. Od 2. 1. 2007 je už riadne zamestnaná doposiaľ.

V prevyšujúcej časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala primeraného zadosťučinenia nad sumu 1 000,- Eur súd žalobu zamietol ako neopodstatnenú.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ž e podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).